

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 207/06-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. augusta 2006 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Jána Lubyho o sťažnosti S., k. s., T., zastúpenej advokátom JUDr. J. C., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Rob 2430/03) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo S., k. s., na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 **p o r u š e n é b o l o .**

2. Okresnému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. S., k. s., n e p r i z n á v a finančné zadost'učinenie.

4. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť S., k. s., trovy právneho zastúpenia v sume 5 788 Sk (slovom päťtisíc sedemstoosemdesiatosem slovenských korún) na účet právneho zástupcu JUDr. J. C., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 207/06-9 zo 14. júna 2006 prijal na ďalšie konanie podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť spoločnosti S., k. s., T. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. C., P., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 (pôvodne vedenom pod sp. zn. Rob 2430/03).

Sťažovateľka návrhom na vydanie platobného rozkazu z 28. novembra 2003 na okresnom súde uplatnila voči odporcovi nárok na zaplatenie 365 538,20 Sk s príslušenstvom. Okresný súd vydal 11. februára 2004 platobný rozkaz sp. zn. Rob 2430/03, proti ktorému odporca podal odpor doručený okresnému súdu 12. marca 2004. Vec bola prevedená do oddelenia obchodných vecí a bola jej pridelená sp. zn. 26 Cb 267/2004.

Okresný súd 30. marca 2005 podľa ustanovenia § 372k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (účinného v tom čase) sťažovateľke oznámil, že predpokladaný termín pojednávania v jej veci bude stanovený na rok 2008. Sťažovateľka preto podala 14. júla 2005 sťažnosť na prietahy podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Poverená predsedníčka okresného súdu v odpovedi doručenej sťažovateľke 9. augusta 2005 uznala sťažnosť za objektívne dôvodnú. Podľa názoru sťažovateľky sú prietahy v jej veci neodôvodnené a okresný súd postupom v konaní sp. zn. 26 Cb 267/2004 porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Žiada preto, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo spoločnosti S., k. s., T., IČO: ... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 porušené bolo.

Okresnému súdu Bratislava I prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 konal bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľovi S., k. s., T., IČO: ..., priznáva finančné zadosťučinenie v sume 370.000,- Sk (slovom tristosedemdesiatisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi S., k. s., T., IČO: ..., trovy právneho zastúpenia v sume podľa vyčíslenia jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval ústavný súd sťažovateľku a okresný súd, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a okresný súd aj na vyjadrenie k sťažnosti. Sťažovateľka aj okresný súd oznámili, že netrvajú na konaní ústneho pojednávania.

Predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti doručenom 28. júla 2006 uviedol:

„Dovoľujem si poukázať na skutočnosť, že navrhovateľ využil možnosť v súlade so zák. č. 757/2004 Z. z. v platnom znení a podal sťažnosť na prietahy v konaní na Okresný súd Bratislava I. Listom zo dňa 04. 08. 2005 bolo sťažovateľovi oznámené, že termín pojednávania bude vytýčený v roku 2008. Sťažnosť bola hodnotená ako objektívne dôvodná s tým, že v obchodných veciach sa vytyčujú termíny pojednávani podľa poradia. Vzhľadom na počet vecí v oddelení zákonnej sudkyne v predmetnej veci vyšiel predpokladaný termín pojednávania na rok 2008. V kompetencii Okresného súdu Bratislava I nie je stanoviť počet sporov tak, aby ich bolo možné vytýčiť v 9 mesačnej lehote a nie je v jeho kompetencii ani stanoviť počet sudcov.

Ako to vyplýva z priebehu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 nedošlo k zbytočným prietahom v konaní zo strany konajúcej sudkyne.

Objektívny prietah v konaní musím konštatovať od 09. 08. 2004. V prílohe vyjadrenia Vám súdny spis sp. zn. 26 Cb 267/2004 pripájam.

S poukazom na uvedené dovoľujem navrhnúť Váženému Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby bola vzatá na vedomie skutočnosť, že súd konal v súlade s platnými právnymi predpismi s ohľadom na množstvo vecí vybavovaných v oddelení.

V prípade, že ÚS SR dospeje k záveru, že bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, navrhujeme aby ÚS SR zvažil nepriznanie finančného zadosťučinenia z dôvodu, že vo veci bol v súlade s vtedy platným Občianskym súdnym poriadkom sťažovateľovi oznámený predpokladaný termín pojednávania.“

Zo spisu sp. zn. 26 Cb 267/2004 ústavný súd zistil tieto skutočnosti:

1. Dňa 4. decembra 2003 bol okresnému súdu doručený návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým si sťažovateľka uplatnila nárok na zaplatenie 365 538,20 Sk s príslušenstvom.
2. Dňa 13. januára 2004 bola sťažovateľka vyzvaná na zaplatenie súdneho poplatku.
3. Okresný súd 11. februára 2004 vydal platobný rozkaz sp. zn. Rob 2430/03.
4. Dňa 12. marca 2004 bol doručený odpor proti platobnému rozkazu.
5. Okresný súd 22. marca 2004 zaslal odpor sťažovateľke a 23. marca 2004 vyzval odporcu na zaplatenie súdneho poplatku.

6. Dňa 7. júla 2004 bola vec prevedená do oddelenia Obchodné veci a zapísaná pod sp. zn. 26 Cb 267/2004.
7. Dňa 9. augusta 2004 bolo doručené podanie sťažovateľky označené ako „Oprava petitu návrh na vydanie platobného rozkazu“.
8. Dňa 30. marca 2005 okresný súd oznámil sťažovateľke, že predpokladaný termín pojednávania v jej veci bude stanovený na rok 2008 po vypracovaní rozvrhu práce na rok 2008.

II.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“ a porušenia práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (II. ÚS 219/04, IV. ÚS 220/04).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci,

o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria považuje ústavný súd aj povahu prejednávanej veci. Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Predmetom posudzovaného konania je nárok na zaplatenie peňažnej sumy s príslušenstvom titulom kúpnej ceny a úrokov z omeškania. Z hľadiska právnej a faktickej zložitosti ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. Vzhľadom aj na aktuálny stav konania ústavný súd nehodnotí vec ako právne a skutkovo zložitú.

2. Správanie sťažovateľky bolo v doterajšom konaní aktívne. Ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorú by jej bolo možné pripísať na ťarchu pri posudzovaní zbytočných prietáhov v namietanom konaní.

3. Na základe obsahu predloženého spisu sp. zn. 26 Cb 267/2004 ústavný súd zhodnotil postup okresného súdu od doručenia návrhu 4. decembra 2003 do 30. marca 2005, keď bol oznámený predpokladaný termín pojednávania ako v zásade plynulý a uzavrel, že v tejto fáze konania nedošlo k takým významným prietahom, ktoré by znamenali porušenie namietaných práv sťažovateľky.

Ústavný súd už v obdobnom prípade (II. ÚS 179/05) rozhodol, že „oznámenie ďalšieho termínu pojednávania neodstraňuje sám osebe stav právnej neistoty, a preto nemôže byť akceptovateľným dôvodom neprimeranej dĺžky konania v skutkovo a právne jednoduchej veci“.

V danom prípade okresný súd sťažovateľke oznámil, že v jej veci bude určený termín pojednávania v roku 2008, teda po viac ako štyroch rokoch od podania návrhu na začatie konania, t. j. že v jej veci v podstate do roku 2008 nebude vykonávať úkony za účelom odstránenia právnej neistoty, kvôli ktorej sa na okresný súd obrátila. Vzhľadom na uvedené skutočnosti v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu, podľa ktorej otázka množstva vecí, personálne a organizačné problémy nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie

toho, či došlo k zbytočným priet'ahom v konaní (III. ÚS 14/00) ústavný súd konštatoval, že okresný súd postupom v konaní sp. zn. 26 Cb 267/2004 porušil základné právo s'ťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jej právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Pretože namietané konanie nebolo do času rozhodovania ústavného súdu o s'ťažnosti ešte právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 26 Cb 267/2004 v ďalšom období konal bez zbytočných priet'ahov.

V nadväznosti na vyslovenie porušenia základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa ústavný súd podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde zaoberal aj žiadosťou s'ťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktoré si uplatnila v sume 370 000 Sk. Na základe všetkých okolností prípadu ústavný súd dospel k záveru, že vyslovenie porušenia označených práv s'ťažovateľky a prikázanie okresnému súdu vo veci konať je postačujúce na poskytnutie ochrany označeného základného práva s'ťažovateľky, a preto finančné zadosťučinenie s'ťažovateľke nepriznal.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v súvislosti s jej právnym zastupovaním advokátom JUDr. J. C., P., ktoré ústavný súd priznal v celkovej sume 5 788 Sk (slovom päťtisícšesťstoosemdesiatosem slovenských korún) za dva úkony právnej

služby (prevzatie zastupovania a spísanie sťažnosti) podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (vypočítanou zo základu nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky, ktorá v prvom polroku 2005 bola 16 381 Sk, t. j. 2-krát 2 730 Sk a 2-krát 164 Sk za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné, pretože išlo o úkony urobené v roku 2006).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2006